

Forjadores de la història esportiva de Catalunya

JOSEFINA TORRENS ILLAS

Va néixer a Barcelona el dia 7 de juny de 1902. Va estudiar a l'Institut de la Cultura de la Dona en temps de la gran pedagoga Sra. Verdaguer. Als quinze anys comença a treballar de delineant a la Companyia Telefònica quan aquesta encara estava situada al carrer d'Avinyó.

També en aquesta època comença a nedar. Primer pel seu compte i després amb l'ajut de l'entrenador americà del Club Natació Barcelona Dr. Thomson. Quan va començar a nedar a la platja, la seva germana -que era més conservadora- no la deixava que es banyés sense carbasses, la qual cosa la Josefina no volia de cap manera fins al punt de què esperava que les altres banyistes se les haguessin emportat totes per anar-ne a demanar. Com que no n'hi havien, n'hi donaven unes d'especials per a infants que no servien pràcticament de res però que la justificaven davant de la germana.

El 1928, junt amb la seva germana Teresa i les seves amigues Enriqueta Séculi i Trinitat Altaba, funden el Club Femení d'Esports, a les que més tard s'afegiren Meri Morros, Sugranyes, Repat, Sunyé, Mirapeix i Gelabert de Rivera, presidides d'un eslògan, que van fer seu, de ser un Club feminista, sense perdre la feminitat. L'ensenyament del Club era la famosa estàtua de Victòria de Samotràcia. El Club creix ràpidament i té seccions d'esgrima, bàsquet, tennis, natació, gimnàstica, atletisme i rítmica. A la secció d'atletisme hi destaquen les grans atletes d'aquella època Rosa, Dolors i Mercè Castelltort. El local del Club és al carrer Pas de l'Ensenyança i com que no tenen piscina, el Sr. Bernat Picornell els permet que puguin utilitzar la del Club Natació Barcelona, pel qual neda la Josefina Torrens. També utilitzen una zona de la platja de la Mar Bella i pels esports en què es necessiten llocs a l'aire lliure, l'Ajuntament els permet utilitzar les instal·lacions de l'actual Club de Tennis Barcino, al capdamunt del carrer Balmes.

Josefina Torrens va ser presidenta del Club Femení d'Esports del 1933 al 1936 i feia d'entrenadora de natació i de gimnàstica. La quota que pagaven les inscrites era d'una pesseta al mes i l'entitat ben aviat es va veure abastament concorreguda. Va arribar a tenir més de tres-centes associades. Aquest creixement va fer que ben aviat es fes petit el local del Pas de l'Ensenyança i l'Ajuntament, del qual n'era Alcalde el Sr. Aguadé, cedí el de les termes municipals a la plaça d'Espanya.

El Club Femení d'Esports té una vida intensa i brillant però curta. Amb la guerra, el 1936, desapareix. Havien aconseguit, no obstant, crear un tipus de dona molt avançada i moderna pel temps en què vivien però molt femenina, harmonitzant un perfecte desenvolupament físic amb una formació psíquica, social i moral.

Forjadors de la història esportiva de Catalunya

Com a nedadora, Josefina Torrens també fou exemplar. Els anys que van del 1930 al 1934 són els millors. A Barcelona ja s'havia construït la piscina de Montjuïc, oberta a tots els clubs i estava més viva que mai la rivalitat entre el Club Natació Atlètic i el Club Natació Barcelona. El 1930 se celebren els Campionats de Catalunya a l'estany de Banyoles.

El 1932 s'inauguren les piscines de Terrassa, Sitges, Manresa i dues a Reus. Enric Granados que va ser nedador i entrenador del Club Natació Barcelona i que després passà al Canoe de Madrid, publicà el seu tractat de natació titulat «Com es fa un nedador». El mateix any 1932 s'incorporaren i s'avaluaren per primera vegada els rècords del nedadors infantils. Josefina Torrens guanyà la setena Travessia al Port de Barcelona en categoria femenina. L'any anterior havia arribat en segon lloc. Aquest mateix any va batre els rècords de 800, 1.000 i 1.500 metres lliures.

De totes aquestes victòries i rècords guarda un record especial de la victòria a la Travessia al Port de Barcelona, en la que rebé la copa de guanyadora de mans del Molt Honorable Francesc Macià, President de la Generalitat de Catalunya, el qual li va preguntar si estava cansada. Ella estava tan emocionada que encara avui no recorda el que li va contestar.

Val la pena recollir dos testimonis de la premsa d'aquells dies. La Veu de Catalunya: «Són les dotze i vint minuts quan Ramon Artigues aconsegueix tocar el lloc d'arribada. L'ovació que esclata dura llarga estona. La cursa del vencedor, si bé no ha estat una cursa fantàstica, ha tingut prou al·licient per a fer remoure l'entusiasme de la gent que ha vist en Artigues el perpetu vencedor. A menys d'un minut, Mateu fa la seva entrada a un tren fortíssim. El jove nedador és així mateix justificadament aclamat. No es triga gaire estona a veure's un compacte pelotó que avança ràpidament per a obtenir el tercer lloc . En menys de trenta segons entren Masdeu, Ricomà i Escudero».

«A pocs metres i enmig de la general sorpresa entra en sisè lloc la senyoreta Josefina Torrens, l'arribada de la qual és rebuda amb una ovació fantàstica, que es reproduïx en ésser felicitada pel President de la Generalitat, qui amb la seva habitual senzillesa li encaixa la mà tot preguntant-li si es troba cansada».

«La cursa que ha efectuat la senyoreta Torrens es pot catalogar com una de les més superbes que fins ara ha vingut realitzant. Amb un estil marca Tarís, Josefina Torrens ha estat l'heroïna de la setena Travessia al Port de Barcelona. La seva vàlua a bastament coneguda, s'ha vist reafirmada en obtenir un lloc d'honor entre els primers classificats i que diu ben a les clares la seva gran qualitat de nedadora de fons» . «En la participació femenina, ultra Josefina Torrens, prengueren la sortida les senyoretetes Raimonde Laurent, Concepció Albert i Maria Sánchez, del Club Femení d'Esports. L 'ordre d'arribada fou el 73, 99 i 169 respectivament.

Forjadors de la història esportiva de Catalunya

La tasca que portaren a cap les senyorettes del Femení en córrer una prova tan difícil com la d'ahir, acredita una vegada més l'esportivitat de les militants del nostre primer cercle femení ».

Día Gráfico: «Con Artigas hubo una gran triunfadora en esta Travesía: la señorita Torrens, del C. N. Barcelona, que llevó a cabo el recorrido con una resistencia y estilo admirables, no dejándose alcanzar ni pasar más que por las más relevantes figuras masculinas que tomaban parte, y entrando en la meta en sexto lugar» .

«Josefina Torrens ha sido en esta ocasión el exponente del admirable progreso que demuestran nuestras féminas nadadoras, especialmente por lo que toca a las pertenecientes a la sección femenina del club decano ». «No puede faltar nuestra sincera felicitación . Josefina Torrens es un caso de deportividad inusitada».

En l' actualitat, als seus vuitanta-vuit anys practica la natació durant mitja hora dos dies cada setmana. I també dedica un parell de dies a la setmana a fer ioga. Josefina Torrens es manté amb una clarividència i activitat que poden ser envejades per persones molt més joves que ella. Explica una anècdota de quan tenia vuitanta-cinc anys en què la seva filla la va acompanyar a l'oculista, el qual en acabar la visita no li va voler cobrar res. Va dir que li havia estat possible poder visitar un cas únic de joventut permanent en una dona de la seva edat, experiència que no havia somiat mai viure.

1991